

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-709-86(4)/17/JS

Warszawa, 25 sierpnia 2017 r.

DECYZJA DIH-1/ 63 /2017

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1257), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1063), art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1604, z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Kamili Türhan prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Kamila Türhan Turecki Market „MAHIR” w Krakowie, od decyzji Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Krakowie nr 45/2017 z 17 maja 2017 r. (nr akt: WŻ.8361.54.2017), którą wymierzono ww. przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 900 zł (słownie: dziewięćset złotych) z uwagi na wprowadzenie do obrotu pięciu partii produktów o łącznej wartości 468,50 zł, nieodpowiadających jakości handlowej z uwagi na brak oznakowania w języku polskim, **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 7, 16 i 30 marca 2017 r. przez inspektorów reprezentujących Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Krakowie, zwanego dalej „Małopolskim WIIH”, w sklepie spożywczo-przemysłowym Turecki Market „MAHIR” mieszczącym się przy ul. Rynek Kleparski 12 lok. 3 w Krakowie, należącym do przedsiębiorcy Kamili Türhan prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Kamila Türhan Turecki Market „MAHIR” w Krakowie, zwanej dalej również „stroną”, zakwestionowano oznakowanie pięciu partii produktów oferowanych w opakowaniach o łącznej wartości 468,50 zł, tj.:

- 1) Yoğurdu 3,5% Fett „GAZI” (Yogurtcream pasreurised) 500g, garmo AG 70188 Stuttgart Made in Germany, oznaczony „best before: 27.04.17” i numerem partii „H49M” oraz numerem weterynaryjnym „DE BW 033 EG” w ilości 2 opakowań, o wartości 11,50 zł;
- 2) PINAR DOĞAL YOĞURT , LEZZETI KAŞIKLA! Jelatinsizdir 3,5% Fett (Plain Yogurt), e 1000g, Yadex Intetnational GmbH ve Pinar Süt Mam.San. A.Ş. Yaşar Holding/Izmir kuruluşu, oznaczony „best before: „13.03.17” i numerem partii “13.03.17 DT 10412: 01005795M42” oraz numerem weterynaryjnym „DE NW 518 EG” w ilości 2 opakowań, o wartości 22,00 zł;
- 3) PINAR Süzme Yoğurt Jelatinsizdir e 1000g 10 % Fett (Plain Yogurt) Yadex Intetnational GmbH ve Pinar Süt Mam.San. A.Ş. Yaşar Holding/Izmir kuruluşu, oznaczony „best before: „13.03.17” i numerem partii “A 13.03.17 MB” oraz numerem weterynaryjnym „DE BY 602 EG” w ilości 6 opakowań, o wartości 75,00 zł;
- 4) Siyah Süzen Poşet Çay Net: 50g e 25 Adet, Üretici Firma: Çay İşletmeleri Genei Müdürüğü Müftü Mah. 53080 Rize/TÜRKIYE Üretim Yeri: 100. Yil Çay Paketieme Fabrikasi Islampasa Mahalfesi/RIZE, oznaczona datą minimalnej trwałości „30.05.2018” i numerem partii: „53-21/07.08/06868”, w ilości 20 opakowań., o wartości 150 zł;
- 5) Aydoğmuş Sofralik Siyah Zeytin BLACK OLIVES – SCHWARZE OLIVEN 700 g. e, AYDOĞMUŞ ZEYTINLERI GIDA ve SANAYI TIC. LTD. STI. Fabrika: Gemlik BURSA/ TÜRKIYE Merkez: Megacenter Bayrampaşa Istanbul/TÜRKIYE Imported by NERGIZ GROSSMARKT/GMBH Fabrikstrasse 11 D-48599 Granou – Deutschland/Germany, data produkcji „Production Date, Herstellungs Datum: 01/10/2016” o numerze partii: „252 (291-350)S-XS” w ilości 14 opakowań, o wartości 210 zł;

przy których uwidoczniono wywieszki z nazwami, odpowiednio:

- 1) „JOGURT 3,5% 500G”,
- 2) „PINAR JOGURT % 3,5 1KG”,
- 3) „PINAR JOGURT 10% 1KG”,
- 4) „CAYKUR HERBATA CZARNA 50G TOREBKI”,
- 5) „OLIWKI CZARNA AYDOGMUS 700G”;

z uwagi na brak jakichkolwiek oznaczeń w języku polskim (na ich opakowaniach były tylko oznaczenia w językach obcych), co stanowiło naruszenie przepisów:

- art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1604 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”,
- art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2017 r. poz. 149 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o bezpieczeństwie żywności”, a także
- art. 15 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011 s. 18 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (UE) nr 1169/2011”.

Ustalenia kontroli udokumentowano w Protokole kontroli z 30 marca 2017 r. (nr akt kontroli: WŻ.8361.54.2017) wraz z załącznikami.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z 19 kwietnia 2017 r. Małopolski WIIH zawiadomił przedsiębiorcę Kamilę Türhan prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Kamila Türhan Turecki Market „MAHIR” w Krakowie, o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia jej kary pieniężnej określonej w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej z tytułu wprowadzenia do obrotu pięciu partii, niewłaściwej jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, a także stosownie do treści art. 10 Kpa o przysługującym stronie prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Jednocześnie, w piśmie tym wezwał ją do przekazania informacji o wielkości obrotów i przychodu osiągniętych w 2016 r.

Pismem z 27 kwietnia 2017 r. strona poinformowała m.in. o realizacji wniosku postawionego w wystąpieniu pokontrolnym, tj. o uzupełnieniu oznakowania w języku polskim kontrolowanych pięciu partii środków spożywczych, złożyła dodatkowe wyjaśnienia w przedmiotowej sprawie oraz wniosła o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej. Przekazała również informację o wysokości dochodu. Nie skorzystała natomiast z innych przysługujących jej uprawnień.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, w drodze decyzji nr 45/2017 z 17 maja 2017 r. (nr akt: WŻ.8361.54.2017) Małopolski WIIH, wymierzył stronie, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną w wysokości 900 zł za wprowadzenie do obrotu nieprawidłowo oznakowanych pięciu ww. partii produktów.

Pismem z 8 czerwca 2017 r., strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o uchylenie zaskarżonej decyzji i odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, stosownie do art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej. Zaskarżonej decyzji strona zarzuciła naruszenie art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej (w odwołaniu omyłkowo przywołano art. 40 ust.5) w związku z art. 7b oraz art. 8 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1257), zwanej dalej „Kpa”.

W uzasadnieniu strona podniosła, że nie zgadza się z opinią organu pierwszej instancji w kwestii uznania stopnia szkodliwości czynu i zakresu naruszenia za wysoki. Zdaniem strony stanowisko takie jest nieprawidłowe i nieuzasadnione mając na uwadze, że w przypadku dwóch dalszych kryteriów wskazanych w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej (dotychczasowa działalność i wielkość obrotu i przychodu), ich poziom został uznany za niski bądź znikomy. Strona stwierdziła, że biorąc pod uwagę całokształt okoliczności sprawy, w szczególności ilość zakwestionowanych partii towarów w odniesieniu do całości oferowanych jak również wysokość sprzedaży, kryteria stopnia szkodliwości czynu i zakresu naruszenia powinny być uznane jako niskie bądź znikome. Strona nadmieniła również, że z uwagi na minimalną wartość sprzedaży zdecydowała się na zamknięcie sklepu z dniem 30 maja 2017 r. Ponadto strona zacytowała brzmienie art. 7b oraz art. 8 Kpa. Na koniec wyraziła opinię, że wobec konieczności likwidacji sklepu obowiązek zapłaty kary pieniężnej będzie się wiązał z koniecznością ograniczenia podstawowych wydatków na codzienne funkcjonowanie.

Pismem z 6 lipca 2017 r., Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę Kamilę Türhan prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Kamila Türhan Turecki Market „MAHIR” w Krakowie, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje na podstawie art. 10 k.p.a., prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługującego jej uprawnienia.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 1.2.2002 s. 1 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 178/2002”, podmioty działające

na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności lub pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

W świetle art. 8 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, podmiotem działającym na rynku spożywczym odpowiedzialnym za informację na temat żywności jest podmiot, pod którego nazwą lub firmą jest wprowadzany na rynek dany środek spożywczy lub – jeżeli ten podmiot nie prowadzi działalności w Unii Europejskiej – importer danego środka na rynek Unii Europejskiej. Jak wynika z tego artykułu, podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz z wymogami odpowiednich przepisów krajowych (ust. 2), a bez uszczerbku dla tego przepisu, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione (ust. 5).

Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Pojęcie jakości handlowej zostało zdefiniowane w art. 3 pkt 5 tej ustawy, jako cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Jak wynika z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, bez uszczerbku dla art. 9 ust. 3 obowiązkowe informacje na temat żywności muszą być podawane w języku łatwo zrozumiałym dla konsumentów z państw członkowskich, w których dany środek spożywczy jest wprowadzany na rynek (ust. 1), a na swoim własnym terytorium państwa członkowskie, w których dany środek spożywczy jest wprowadzany na rynek, mogą określić, że dane szczegółowe są podawane w jednym lub kilku językach urzędowych Unii Europejskiej (ust. 2). Przepisy te nie zabraniają podawania danych szczegółowych w kilku językach (ust. 3).

Artykuły rolno-spożywcze wprowadzane do obrotu, zgodnie z art. 6 ustawy o jakości handlowej, są oznakowane co najmniej w języku polskim (ust. 1), a wymóg znakowania w języku polskim nie dotyczy artykułów rolno-spożywczych przeznaczonych do wywozu poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (ust. 4). Środki spożywcze wprowadzane do obrotu

na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w świetle art. 48 ust. 2 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, muszą być oznakowane w języku polskim. Środki spożywcze mogą być ponadto oznakowane w innych językach.

Każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na podstawie art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej (w brzmieniu obowiązującym w dniu orzekania przez organ drugiej instancji), uwzględnia: stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów oraz przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

W niniejszej sprawie, w wyniku kontroli przeprowadzonej w sklepie należącym do przedsiębiorcy Kamili Türhan prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Kamila Türhan Turecki Market „MAHIR” w Krakowie, Małopolski WIIH stwierdził, że wprowadzone do obrotu pięć partii artykułów rolno-spożywczych nie odpowiadało wymaganiom jakości handlowej z uwagi na brak jakichkolwiek oznaczeń w języku polskim, co stanowiło naruszenie przepisów art. 6 ust. 1 ustawy o jakości handlowej i art. 48 ust. 2 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia oraz art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011. W związku z powyższym, organ pierwszej instancji, wydał decyzję, na podstawie której, z tytułu wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-spożywczych niewłaściwej jakości handlowej, w oparciu o art. 40a ust. 1 pkt 3 ww. ustawy, wymierzył stronie karę pieniężną w wysokości 900 zł. W ocenie Prezesa UOKiK, decyzja organu pierwszej instancji jest prawidłowa. Należy stwierdzić, że organ prawidłowo i zgodnie z prawem uznał, iż odpowiedzialność za wprowadzenie do obrotu nieprawidłowo oznakowanych przedmiotowych produktów ponosi strona, a więc wymierzenie jej kary z tego tytułu było zasadne.

Należy zauważyć, że według oświadczenia osoby upoważnionej do reprezentowania kontrolowanego z 30 marca 2017 r. (Załącznik nr 2 do protokołu kontroli), brak kontretykiet z oznakowaniem w języku polskim był wynikiem nieświadomości oraz nieznajomości prawa. W opinii Prezesa UOKiK strona jako profesjonalista na rynku była zobowiązana do znajomości i stosowania przepisów związanych z wykonywaną przez nią działalnością zwłaszcza, że po kontroli Państwowej Inspekcji Sanitarnej na początku 2017 r. przedsiębiorca został poinformowany o obowiązku wprowadzania do obrotu towarów oznakowanych w

całości w języku polskim. W związku z powyższym, strona powinna zwrócić uwagę na to, iż oferowane przez nią do sprzedaży produkty nie posiadały oznaczeń w języku polskim oraz nie dopuścić do wprowadzenia ich do obrotu. Niedopełnienie przez stronę obowiązków wynikających z przepisów o jakości handlowej było naruszeniem podstawowych wymagań prawa żywnościowego mającego na celu ochronę konsumentów i w pełni uzasadniało wymierzenie kary pieniężnej na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej.

Odwołując się od wydanej decyzji, strona nie wniosła zastrzeżeń, co do zasadności uznania przedmiotowych produktów za nieprawidłowo oznakowane, natomiast podniosła, że jej zdaniem organ pierwszej instancji niewłaściwie ocenił pierwsze dwie przesłanki wskazane w art. 40a ust. 5 ww. ustawy, tj. uznał stopień szkodliwości czynu i zakres naruszenia za wysoki. W opinii strony, skoro następne dwie przesłanki (dotychczasowa działalność i wielkość obrotu i przychodu) zostały ocenione na poziomie niskim bądź znikomym to biorąc pod uwagę całokształt sprawy, a w szczególności: ilość zakwestionowanych towarów w odniesieniu do całości oferowanych jak również wysokość sprzedaży, to kryteria stopnia szkodliwości czynu i zakresu naruszenia powinny być uznane jako niskie bądź znikome. Strona nadmieniła również, że z uwagi na minimalną wartość sprzedaży zdecydowała się na zamknięcie sklepu z dniem 30 maja 2017 r. Ponadto strona zacytowała brzmienie art. 7b oraz art. 8 Kpa. Na koniec wyraziła opinię, że wobec konieczności likwidacji sklepu obowiązek zapłaty kary pieniężnej będzie się wiązał z koniecznością ograniczenia podstawowych wydatków na codzienne funkcjonowanie.

Odnosząc się do zarzutów Prezes UOKiK, działając w trybie odwoławczym jeszcze raz ocenił prawidłowość uwzględnienia przez Małopolskiego WIIH kryteriów wynikających z art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej i zważył, co następuje.

Stopień szkodliwości został oceniony prawidłowo jako wysoki, gdyż w sprawie doszło do istotnego naruszenia interesów konsumentów. Zdaniem Prezesa UOKiK, strona, wprowadzając do obrotu produkty, których oznakowanie nie odpowiadało wymaganiom przepisów, nie zapewniła też rzetelnej i pełnej informacji, dającej podstawy do dokonania świadomego wyboru tym bardziej, że po kontroli Państwowej Inspekcji Sanitarnej na początku 2017 r., przedsiębiorca został poinformowany o obowiązku wprowadzania do obrotu towarów oznakowanych w całości w języku polskim. Wiadomym jest, że główną funkcją oznakowania jest przekazywanie informacji o produkcie, dlatego brak informacji w języku polskim o jego cechach uniemożliwia konsumentom dokonanie świadomego wyboru, opartego na pełnej wiedzy o produkcie. W związku z powyższym, zarzucany stronie czyn – wprowadzenie do obrotu produktów niewłaściwej jakości handlowej – narusza podstawową zasadę zaufania konsumentów w obrocie środkami spożywczymi, gdyż zostali oni pozbawieni prawa do rzetelnej informacji. Ograniczenie lub nawet brak możliwości podjęcia racjonalnej decyzji szkodzi nabywcom, gdyż wiąże się z niekorzystnym z ekonomicznego i zdrowotnego punktu widzenia wyborem produktu.

Mając na uwadze zakres naruszenia organ pierwszej instancji właściwie uznał, iż oferowanie produktów niewłaściwej jakości handlowej narusza wymagania w zakresie oznakowania artykułów rolno-spożywczych istotne z punktu widzenia właściwości produktów. Ponadto podkreślić należy – czego nie zauważył organ pierwszej instancji – że w przypadku produktu o nazwie Yoğurdu 3,5% Fett „GAZI” (Yogurtcream pasreurised) 500g (poz. 1), był to w istocie deser jogurtowy, a nie jogurt jak strona deklarowała na wywieszce cenowej. Tym samym konsumenci zostali wprowadzeni w błąd, co do tożsamości tego produktu a to na gruncie obowiązujących przepisów stanowiło o zafałszowaniu nazwy produktu, zafałszowaniu, którego dokonała. Skoro strona jako profesjonalista dokonała błędnego tłumaczenia nazwy rodzajowej produktu tym bardziej konsumenci mogliby mieć trudności z rozpoznaniem właściwego rodzaju produktu, a to jednoznacznie pokazuje jak istotne jest fachowe tłumaczenie informacji obcojęzycznych znajdujących się w oznakowaniu środków spożywczych. Zatem w ocenie Prezesa UOKiK uznanie przez organ pierwszej instancji zakresu naruszenia za wysoki było uzasadnione.

Przy ocenie dotychczasowej działalności podmiotu na rynku artykułów spożywczych organ prawidłowo uwzględnił fakt, iż stronie nie były dotychczas wymierzane kary pieniężne z tytułu naruszenia przepisów prawa żywnościowego.

Wielkość obrotów i przychodu została ustalona na podstawie informacji przekazanej przez stronę deklaracji PIT-36.

Wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych niewłaściwej jakości handlowej wyniosła łącznie 485,5 zł.

Po analizie ustawowych ww. przesłanek wskazanych w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, Prezes UOKiK stwierdził, że wymierzona stronie kara jest adekwatna do zakresu naruszenia i stopnia szkodliwości czynu. Tym samym zarzut naruszenia przez organ pierwszej instancji przepisu art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, należy uznać za chybiony.

W przedmiotowej sprawie najniższy możliwy wymiar kary pieniężnej, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 3 ww. ustawy wynosi 500 zł, natomiast najwyższy – 2.342,5 zł, wyrażony jako pięciokrotność wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie do obrotu nieprawidłowo oznakowanych ww. pięciu partii artykułów rolno-spożywczych o łącznej wartości 485,5 zł (tj. $5 \times 485,5$ zł). Za korzyść majątkową w świetle przyjętej linii orzekania przez sądy administracyjne, uznaje się wartość zakwestionowanych artykułów rolno-spożywczych z tytułu niewłaściwej jakości handlowej (por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego: z dnia 23 maja 2012 r. w sprawie o sygn. akt II GSK 684/11 i z dnia 23 kwietnia 2013 r. sygn. akt II GSK 247/12). Wymierzona stronie przez organ pierwszej instancji kara stanowi około dwukrotność wartość zakwestionowanych produktów a więc nie jest wygórowana i w ocenie Prezesa UOKiK, będzie właściwa do

osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży były dostępne wyłącznie środki spożywcze odpowiadające jakości handlowej, a przy tym spełni swoją funkcję prewencyjną i represyjną, skłaniając stronę do przestrzegania przepisów o jakości handlowej, stosownie do wymagań przewidzianych w art. 17 ust. 2 rozporządzenia 178/2002, w świetle których, kary za naruszenie prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

Skuteczność kary za naruszenie prawa żywnościowego przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstrasżająca jej wysokość musi być dotkliwa dla przedsiębiorcy. Kara nałożona na podmiot musi spełniać głównie funkcję prewencyjną, tj. być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, w celu niedopuszczenia do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Nałożona sankcja powinna stanowić również poważną dolegliwość, ale nie eliminować przedsiębiorcy z rynku. Podkreślić należy, że celem ustawy o jakości handlowej jest w szczególności ochrona konsumentów przed środkami spożywczymi niespełniającymi wymagań jakości handlowej m.in. w zakresie oznakowania, stąd też kary wymierzone z tego tytułu, po uwzględnieniu kryteriów określonych w art. 40a ust. 5 tej ustawy, stanowiących podstawę wymiaru ich wysokości, nie mogą być symboliczne (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 28 lipca 2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 769/10).

Odnosząc się do wniosku strony zawartego w odwołaniu dotyczącego zastosowania art. 40a ust. 1 pkt 5c ustawy o jakości handlowej poprzez odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, Prezes UOKiK stwierdza, że nie jest on zasadny. W świetle opisanych wyżej ustaleń kontroli brak jest podstaw do zastosowania tego przepisu. Zgodnie z brzmieniem art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej organ może odstąpić od wymierzenia kar pieniężnych, ale pod warunkiem niskiego stopnia szkodliwości i niewielkiego zakresu naruszenia, co w tym przypadku nie miało miejsca ponieważ stwierdzone nieprawidłowości skutkowały istotnym naruszeniem interesów konsumentów. W opinii Prezesa UOKiK strona niezasadnie bagatelizuje skutki nieprawidłowości stwierdzonych u niej podczas kontroli Małopolskiego WIIH. Wbrew stanowisku strony nie można uznać, że stopień szkodliwości czynu był niski a zakres naruszenia niewielki. Wskazać też należy, że odstąpienie od wymierzenia kar pieniężnych jest uprawnieniem organu, a nie jego obowiązkiem (podkreślenia Prezesa UOKiK). Decyzja wydana na podstawie art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej ma więc charakter uznaniowy, co oznacza, że organ administracji przy ustalonym stanie faktycznym ma możliwość wyboru negatywnego albo pozytywnego dla strony sposobu rozstrzygnięcia sprawy. Może on, ale nie musi, odstąpić od wymierzenia kary, przy czym nawet stwierdzenie istnienia ustawowych przesłanek nie obliguje organu do zastosowania art. 40a ust. 5c ustawy o jakości handlowej. Zatem ustalenie, że istnieją przyczyny, o których mowa w ww. przepisie, które uzasadniałyby ewentualne odstąpienie od wymierzenia kary, stanowi

konieczną przesłankę do rozważenia możliwości jego zastosowania, jednak samo przez się nie stanowi bezwzględnego obowiązku organu do wydania decyzji pozytywnej dla strony.

Podsumowując powyższe, należy stwierdzić, że w przedstawionym stanie faktycznym, wymierzenie stronie kary pieniężnej, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, jak również ustalenie jej wysokości w wymiarze zbliżonym do dwukrotności wartości zakwestionowanych produktów, było prawidłowe i zgodne z prawem. Tym samym, zawarty w odwołaniu wniosek strony o uchylenie zaskarżonej decyzji, należy uznać za niezasadny, zarówno w świetle ustaleń opisanej kontroli, jak i obowiązujących przepisów prawa dotyczących wymierzania kar na gruncie ustawy o jakości handlowej.

W ocenie Prezesa UOKiK, w przedmiotowej sprawie zostały podjęte wszelkie niezbędne kroki do ustalenia stanu faktycznego oraz jej prawidłowego załatwienia – organ pierwszej instancji właściwie zastosował przepisy. Prowadzenie postępowania zgodnie z przepisami prawa procesowego oraz prawidłowe stosowanie przepisów prawa materialnego było, w ocenie Prezesa UOKiK, działaniem zgodnym z zasadą pogłębiania zaufania obywateli do organów państwa. Prezes UOKiK odnotowuje, że w szczególności Małopolski WIIH prowadził swoje działania w sposób jednoznaczny i przejrzysty, umożliwiając stronie zajmowanie stanowiska w toku postępowania, a rozstrzygnięcie podjął zgodnie z prawem, oceniając stan faktycznie w sposób proporcjonalny i bezstronny, przy czym swoją decyzję szczegółowo uzasadnił. Nie zasługuje zatem na uwzględnienie zarzut strony w kwestii naruszenia art. 8 Kpa. W kwestii naruszenia art. 7b Kpa należy zauważyć, że przepis ten nie obowiązywał w trakcie prowadzonego postępowania zakończonego decyzją organu pierwszej instancji. Na marginesie Prezes UOKiK podnosi, że adresatem wskazanego przepisu są organy administracji publicznej zobligowane do współdziałania w zakresie niezbędnym do dokładnego wyjaśnienia sprawy. W niniejszej sprawie działania podejmował organ pierwszej instancji samodzielnie – zgodnie z kompetencjami zobligowany do kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, przy czym w niniejszej sprawie konieczność współdziałania z innymi organami nie zachodziła.

Odnosząc się do stwierdzenia strony, że z uwagi na minimalną wartość sprzedaży zdecydowała się na zamknięcie sklepu z dniem 30 maja 2017 r., należy zauważyć, iż po pierwsze według Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) data zaprzestania wykonywania działalności nastąpiła z dniem 30 czerwca 2017 r. a poza tym nie ma to znaczenia dla niniejszego postępowania. Prezes UOKiK wskazuje, że stosunek administracyjnoprawny między kontrolowanym a organem administracji publicznej nawiązuje się w dacie kontroli, ponieważ ten moment wyznacza treść obowiązku administracyjnoprawnego strony. Decyzja administracyjna potwierdza tylko ten obowiązek. Fakt wykreślenia prowadzonej przez stronę działalności gospodarczej z CEIDG w toku postępowania administracyjnego nie ma więc znaczenia z punktu widzenia jej

odpowiedzialności za stwierdzone w trakcie kontroli naruszenia (por. wyroki: Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 28 listopada 2008 r., sygn. VI SA/Wa 2053/08, Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 25 lutego 2010 r., sygn. II GSK 176/09).

Wobec powyższego, z uwagi na nieprzestrzeganie przepisów regulujących jakość handlową artykułów rolno-spożywczych skutkujące istotnym naruszeniem interesów konsumentów, Prezes UOKiK nie znalazł argumentów przemawiających za zmianą decyzji organu pierwszej instancji. Utrzymując w mocy zaskarżoną decyzję Małopolskiego WIIH, Prezes UOKiK miał na uwadze całokształt okoliczności sprawy, zarówno łagodzących, jak i obciążających, w szczególności stopień szkodliwości czynu i zakres naruszenia.

Odnosząc się do argumentu strony, że obowiązek zapłaty kary pieniężnej będzie się wiązał z koniecznością ograniczenia podstawowych wydatków na codzienne funkcjonowanie, Prezes UOKiK informuje, że przesłanka obrotów i przychodu została wzięta pod uwagę przy ustalaniu wysokości sankcji, zgodnie z dyspozycją art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, a kwestia sytuacji ekonomicznej strony może zostać uwzględniona dopiero po uprawomocnieniu się niniejszej decyzji, przy ewentualnym zastosowaniu ulg w spłacie należności publiczno-prawnej, jaką jest wymierzona kara pieniężna.

W myśl art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201 t.j.) wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na wniosek strony w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności podatku (kary) lub rozłożyć zapłatę podatku na raty,
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji,
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Krakowie w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 k.p.a. w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a., organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2017 r. poz. 1369, z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nieuiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201, z późn. zm.).

z up. PREZESA
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski

Otrzymują:

1. Pani Kamila Türhan
adres do doręczeń:
ul. Stojałowskiego nr 23, lok. 27
30-611 Kraków
2. Małopolski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Krakowie
3. a/a